

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 19:

Forespørgsel til sundhedsministeren, socialministeren og justitsministeren [om tilbudene til sindslidende, herunder sindslidende børn, og om behandlingen af personer, der er underkastet frihedsberøvelse, jf. grundlovens § 71, stk. 6].

Af Peter Duetoft (CD), Tove Lindbo Larsen (S), Tove Fergo (V), Pia Christmas Møller (KF), Steen Gade (SF), Bjørn Elmquist (RV), Kirsten Jacobsen (FP), Bruno Jerup (EL) og Pia Kjærsgaard (DF).

(Forespørgslen anmeldt 15/11 95).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 38: Forslag til lov om ændring af patentloven. (Implementering af TRIPS-aftalen m.v.).

Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen). (Fremsat 11/10 95. Første behandling 26/10 95. Betænkning 9/11 95. Anden behandling 17/11 95).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 113 stemmer (S, V, KF, SF, RV, FP, CD og DF) mod 6 (EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 1:

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af Europaaf tale om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Estland på den anden side af den 12. juni 1995.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 5/10 95. Første behandling 25/10 95. Betænkning 17/11 95).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ole Stavad (S):

Dette og de efterfølgende punkter på dagsordenen indeholder en række ratifikationer.

Så vidt jeg er orienteret, behandler også den svenske rigsdag i dag ratifikationen af Europa-aftalerne med Estland, Letland og Litauen. Det betyder, at det er de to nordiske lande Sverige og Danmark, der som de første foretager ratifikationen i deres parlamenter.

Det er måske meget naturligt, i og med at ikke mindst de nordiske lande har lagt afgørende vægt på, at de tre baltiske lande kommer på omdrejningshøjde med de lande, som allerede har Europa-aftaler. Derfor synes jeg, at vi skal benytte lejligheden i dag til at markere, at det er en sejr for det nordiske arbejde i EU, at vi nu har fået de baltiske lande fuldt på omdrejningshøjde med en række øvrige østeuropæiske og mellem-europæiske lande. Det vil jeg på Socialdemokratiets vegne hilse med stor tilfredshed, og jeg vil tilsige de baltiske lande et fortsat samarbejde, for at de kan komme tættere og tættere ind i det demokratiske og økonomiske samarbejde, og så vi kan fastholde og forstærke den positive udvikling, vi ser tendenser til, i et godt og fornuftigt samarbejde.

Keld Albrechtsen (EL):

Også Enhedslisten ønsker et fortsat og udbygget samarbejde med de baltiske lande – ingen tvivl om det. Men jeg må sige, at udvalgsarbejdet og de oplysninger, som er fremkommet i den seneste FN-rapport fra UNICEF om forholdene i de tidligere sovjetiske republikker og i de tidligere

østeuropæiske lande, kun har bestyrket os i, at de aftaler, der her er på vej til at blive ratificeret, har den forkerte retning. Man stiller de forkerte krav.

Det er f.eks. dokumenteret, at ingen af de baltiske lande har underskrevet FN's flygtningekonvention, og ingen af disse lande kan ifølge Indernrigsministeriet vurderes som sikre lande i relation til afvisningsbestemmelserne i udlændingeloven. Man har heller ikke i disse lande en løsning på de meget omfattende mindretalsproblemer og problemerne med sikring af statsborgerskab og elementære borgerrettigheder.

Dér kunne man have stillet rimelige og fornuftige krav i sådanne forhandlinger. Det har man ikke gjort. Derimod har man stillet en række krav om tilpasning til EU's indre marked og til det kapitalistiske samfunds strukturer, som ifølge en rapport, der netop er kommet fra UNICEF, og som er omtalt i The Guardian den 20. november 1995, klart dokumenteret har ført til en stigning i sygelighed, arbejdsløshed og sociale problemer, som ikke er modsvaret i nogen andre situationer i fredstid.

Man nævner i FN-rapporten, at den hastige privatisering ikke har ført til effektivisering af økonomien, men kun til grådigg profitjagt. Man anbefaler her, at der nu skal satses på social sikkerhed, på skattefinansieret genopbygning af den offentlige service og på sundhed og uddannelse, ikke mindst af hensyn til børnene.

Men hvad er det, man anbefaler i den flertalsindstilling om at sige ja til dette her, der foreligger fra udvalget? Man anbefaler, at vi pålægger de østeuropæiske og de baltiske lande at fortsætte ned i det, som herhjemme i Danmark af et nuværende folketingsmedlem på et tidspunkt blev betegnet som den sociale massegrav. Det er det, man stemmer ja til, hvis man stemmer ja til disse aftaler. Man stemmer ikke ja til et samarbejde med de baltiske lande. Næh, man stemmer ja til at lægge et åg på de baltiske befolkningers skuldre, og det vil ramme de syge, børnene og de sociale forhold i disse lande, og det stemmer Enhedslisten nej til.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg ved fra førstebehandlingen, at debatten med hr. Keld Albrechtsen ingen ende får, hvis man fortsætter den. Derfor vil jeg godt starte med at give det tilsagn, at jeg kun vil gøre én kort bemærkning til hr. Albrechtsen.

Det er jo bemærkelsesværdigt at lytte til hr. Albrechtsens argumentation.

For det første er det en argumentation om, at de er ikke gode nok til at komme ind i et samarbejde med os. De kan ikke det hele fuldt ud, de opfylder ikke hr. Keld Albrechtsens kriterier for at komme ind i et samarbejde.

For det andet mener hr. Keld Albrechtsen, at han er langt, langt bedre til at varetage balternes interesse, end balterne selv er. Og uanset at balterne selv har ønsket og er glade for, at de nu har fået en Europaaftale, så ønsker hr. Keld Albrechtsen at afvise den.

Som det fremgår af de besvarelser, vi har fået i Europaudvalget, kan det ses, at det går den rigtige vej på flygtningeområdet. Hvis vi fortsætter et godt, fornuftigt samarbejde, er vi med til at styrke, at det går endnu hurtigere den rigtige vej.

Jeg er beskæmmet over, at Enhedslisten ikke ønsker at bidrage til den udvikling. Det ønsker vi i Socialdemokratiet, og jeg glæder mig over, at det ønsker den øvrige del af Folketinget også.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne starte med at takke hr. Ole Stavad for den forklaring, som jeg synes var nødvendig efter det, Enhedslisten har stået her på Folketingets talerstol og sagt på en dag, hvor vi virkelig skulle glæde os over, at vi nu giver en håndsrækning til de tre baltiske lande, som Enhedslisten altså overhovedet ikke har forstået at Danmark aldrig har accepteret blev en del af Sovjetunionen. Vi anerkendte dem ikke som en del af Sovjetunionen. Ikke desto mindre står Enhedslisten her i dag og taler nærmest, som om de burde være blevet i Sovjetunionen.

Vi taler om tre selvstændige lande, og jeg er stolt af, at vi kan sige, at vi vil udbygge samarbejdet mellem EU og de tre baltiske lande.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Hr. Keld Albrechtsens argumentation er totalt urimelig. Hr. Keld Albrechtsen påstår, at han da gerne vil samarbejde med de baltiske lande. Men jeg kan forsikre hr. Keld Albrechtsen om, at hvis det danske Folketings flertal fulgte Enhedslisten i denne sag, ville det i de baltiske lande blive opfattet som et slag i ansigtet på alle de kræfter i disse lande – og der er mange, der kæmper for at forbedre deres vilkår – som kæmper for at befæste demokratiske institutioner, og det ville være et slag i ansigtet på deres bestræbelser for at kunne udvikle deres samarbejde med vores del af verden.

Det glædelige er, at det jo altså kun er hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten, der kan finde på at anvende en så urimelig argumentation. Jeg glæder mig over, at Folketingets overvældende flertal med denne hurtige ratifikation af aftalerne med de baltiske lande giver de baltiske lande håndslag på, at vi i fællesskab kan arbejde for at forbedre også deres vilkår.

Keld Albrechtsen (EL):

Man kritiserer Enhedslisten for at stille krav til de baltiske lande, samtidig med at man er i færd med at vedtage aftaler, der indeholder krav til de baltiske lande om, at de skal udvikle en vildtvoksende kapitalisme i deres samfund.

Hvis der er nogen, der stiller krav, er det flertallet i denne sal, fra Socialdemokratiet til Fremskridtspartiet.

Vi har peget på, at der findes en række uløste menneskerettighedsproblemer i disse stater, fra flygtningekonventionen til mindretalsgarantier, og det er ikke klogt, hverken af hensyn til befolkningen i disse stater eller af hensyn til en fredelig udvikling i det baltiske område, at man forsøger at lægge låg på disse problemer og ikke får dem løst, mens tid er. Det er det, vi har peget på.

Når ministeren nu mener, at det går så fantastisk godt, og at det her skulle være et bidrag til en positiv udvikling i Baltikum, vil jeg minde om, hvad der står i den rapport fra UNICEF, som jeg nævnte for et øjeblik siden. Man har foretaget en undersøgelse af udviklingen i sygdomsmønsteret hos 20-39-årige i de senere år, hvor man har gennemført de kapitalistiske såkaldte reformer, og dér er dødeligheden på grund af hjertesygdomme, fordøjelsessygdomme og infektionssygdomme steget til sådanne frygtindgydende dimensioner, at det er uden sammenligning i fredstid. Man har simpelt hen skabt et samfund, hvor socialvæsenet, sundhedsvæsenet og uddannelsesvæsenet er ved at bryde sammen, fordi man stiller krav om, at alt skal privatiseres og alt skal være denne liberalistiske kapitalisme.

Det er de krav, man stiller til de baltiske lande. Det kan man da ikke forlange at Enhedslisten skal stemme for. Man kan ikke forlange, at vi skal stemme for krav til disse stater, som medfører en sådan øget sygelighed, øget fattigdom og øget arbejdsløshed i disse lande, og man skal ikke forsøge at bilde mig ind, at det er, hvad befolkningen i disse lande ønsker.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Når man skal gøre op med kommunismens åg, gør det selvfølgelig ondt. Det gør ondt i de baltiske lande, og det gør ondt i en række af de øst- og centraleuropæiske lande, der er på vej ud af de forfærdelige kommunistiske systemer.

Vi glædes i Det Konservative Folkeparti over, at udviklingen går i den rigtige retning også i de baltiske lande. Vi er tilfredse med, at der er lykkedes at få etableret disse Europaaftaler, og vi er glade for, at vi, som hr. Ole Stavad var inde på, er et af de første lande, der ratificerer dem. Det er et godt signal til de baltiske lande om, at de er på ret kurs, og vi vil gerne give dem en hjælpende hånd til, at de kan fortsætte kursen, så de kan få et bedre samfund end det, de levede under, da kommunismen havde magten derovre.

Jeg synes, det eneste, man kan konstatere her på Folketingets talerstol, er, at hr. Keld Albrechtsens argumentation viser al hulheden i Enhedslistens Europapolitik. Det er jo ingen Europapolitik, det er kun ren isolationisme.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 109 stemmer (S, V, KF, SF, RV, FP, CD og DF) mod 6 (EL).

Formanden:

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 2:

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af Europaaftale om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Letland på den anden side af den 12. juni 1995.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 5/10 95. Første behandling 25/10 95. Betænkning 17/11 95).